

BOSSCHERWAARDEN

Impressieverslag informatiebijeenkomst
29 oktober 2014, gemeentehuis Wijk bij Duurstede

Inhoud

1. Opening.....	2
2. Plenaire presentaties	2
3. Plenaire vragenronde.....	3
4. Deelgroepen.....	4
Deelgroep rol gemeente	4
Deelgroep proces.....	6
Deelgroep uitvoering	7
5. Nabespreking plenair	8

1. Opening

Er waren circa 40 aanwezigen, evenals vertegenwoordigers van gemeente (o.a. wethouder Marchal en diverse raadsleden), initiatiefnemers J.W. en G. van Waning en diverse adviseurs van Arcadis en Stroming. De avond werd geleid door Patrick van der Hijden (Stroming).

2. Plenaire presentaties

Korte presentaties van de initiatiefnemers (door Carlein Maka) en gemeente Wijk bij Duurstede (Martin Hardijzer)

NB de presentaties staan op de website www.Bosscherwaarden.nl.

3. Plenaire vragenronde

- ***Gevraagd wordt of het initiatief zelf een doel is of een middel. Zijn er ook alternatieven bekeken?***

Antwoord is dat het project voor de initiatiefnemers een wijze van ondernemen is. Vervolgens is in dit project de winning van delfstoffen en bergen van baggerspecie het middel om een toegankelijk natuurgebied te realiseren, conform de visie Rivierfront en de Groene contour in het provinciale Akkoord van Utrecht. Er zijn door de initiatiefnemer alternatieve gebieden bekeken, dit gebied ligt zeer gunstig. In het verleden heeft DLG (Dienst Landelijk Gebied) gebieden aangekocht voor natuurontwikkeling. Nu hebben noch provincie noch gemeente er financiële ruimte voor.

- ***Is er vanuit het Deltaprogramma nog iets te verwachten?***

Antwoord is dat er in dit riviergedeelte géén knelpunten meer zijn, zodra Ruimte voor de Rivier gereed is. Er komt in de toekomst niet méér water naar de Nederrijn en Lek.

- ***Het gebied heeft een agrarische bestemming en spreker stelt dat de agrariërs geen enkel heil zien in de gepresenteerde plannen, en alleen maar minder ruimte overhouden. De Klankbordgroep is een lachertje.***

Reactie vanuit de initiatiefnemers is dat de Groene contour vermeldt dat dit natuurgebied moet worden. De klankbordgroep is juist ingesteld door de initiatiefnemer en de gemeente om ook kritische geluiden te horen, en heeft een adviserende functie. De klankbordgroep functioneert daarmee volgens wens en levert belangrijke informatie om het plan beter te maken.

- ***Actiegroep Tegenstroom is een belangengroepering van 200 omwonenden. Spreker geeft namens deze actiegroep aan dat er bij Tegenstroom geen enkel draagvlak is voor het initiatief, vooral na de avond van 7 juli jl. Het leidt tot een onbeheersbaar proces en het gebied wordt 30 jaar lang een puinhoop, zoals Ingense waard. NB er is een pamflet verspreid, "geen ontzanding en stort van vervuilde slib in de Bosscherwaarden!!"***

Reactie vanuit de initiatiefnemer is dat het op prijs wordt gesteld dat de actiegroep er vanavond bij is en zich heeft voorgesteld. T.a.v. de inhoud wordt door de initiatiefnemers aangegeven dat de initiatiefnemers het volste vertrouwen hebben een goed doordacht plan te kunnen voorleggen en dat uiteindelijk de raad een besluit moet nemen.

4. Deelgroepen

Deelgroep rol gemeente

(Hans Marchal, Martin Hardijzer, Gerard Litjens)

- **Het plan gaat veel langer duren dan de genoemde 8 tot 10 jaar.**
Wethouder Marchal geeft aan dat dit randvoorwaarde is en in de besluitvorming zal worden meegenomen.
- **Het financiële belang voor de gemeente?**
Wethouder antwoordt dat hierover onderhandeld zal worden, maar de maatschappelijke compensatie kan substantieel zijn, gezien de potentiële omvang van het project. Het is echter wettelijk niet meer mogelijk dat tekorten op de gemeentebegroting ermee gedekt kunnen worden. De grondslag voor maatschappelijke compensatie is gedefinieerd.
- **Doel of middelen?**
Wethouder antwoordt dat er geen andere middelen beschikbaar zijn om de gemeentelijke Visie Waterfront te realiseren. In de MER wordt o.a. bekeken wat de maximale omvang kan zijn maar ook hoeveel je nodig hebt om het doel te realiseren.
- **Informatie tijdig beschikbaar stellen van raadsleden, niet pas op het einde van het planvormingsproces.**
Wethouder geeft aan dat tussentijdse informatieoverdracht zal plaatsvinden en dat er in december a.s. een principe uitspraak wordt geformuleerd, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming eind 2015 zoals in de presentatie van Martin Hardijzer geschetst.
- **Bewoners zijn er vreselijk op tegen.**
Wethouder antwoordt dat dit meegenomen wordt in de besluitvorming.
- **Beantwoording van de zes vragen op de projectwebsite schiet te kort, het advies is om de laatste vijf vragen volledig te beantwoorden.**
Er is een maatschappelijk belang en er is maatschappelijke schade.
Wethouder antwoordt dat er informatie beschikbaar komt om dit goed in kaart te krijgen. Litjens vult aan dat in het project Waaier van Geulen in Beneden-Leeuwen een lokale stichting de ruimte heeft gekregen om second opinion monitoring te doen naar de kwaliteit van de te storten bagger en dat het project inmiddels uitgebreid wordt bezocht door wandelaars.
- **Welke middelen heeft de gemeente om het project stil te leggen, zie de ervaringen in de gemeente Buren?**
Wethouder antwoordt dat dit juridisch wordt geborgd maar altijd een lastige zaak blijft als er eenmaal vergunningen zijn verleend. NB: in Buren is het werk door de initiatiefnemer eenmalig stilgelegd nadat er munitie in het water was gevonden.
- **Wat gebeurt er met de archeologische waarde? Gemeente heeft een bedenkelijke reputatie op dit vlak.**
Hardijzer antwoordt dat binnen de bestemmingsplanprocedure een archeologisch onderzoek plaatsvindt en dat nader onderzoek kan plaatsvinden door erkende, lokale archeologen.

- ***In hoeverre wordt acht jaar aangehouden als termijn voor uitvoering?***

Wethouder antwoordt dat dit voor de winning en baggerberging als randvoorwaarde is gesteld, en in gefaseerde aanpak tot uiting kan komen. Dat er nog inrichtingswerkzaamheden nadien kunnen voor komen, zal onvermijdelijk zijn.

- ***Het Inrichtingsplan is niet concreet genoeg, zegt niks over de bodem- of terreingesteldheid.***

Er is veel bekend over bodem- en terreingesteldheid. Dat heeft nu nog geen plek in deze schetsen. Litjens geeft aan dat het een plan op hoofdlijnen is, maar desgewenst gedetailleerd zal worden, en nodigt spreker uit om mee te komen doen, bijvoorbeeld in de klankbordgroep.

- ***Het is een onderschat verhaal, met grote risico's t.a.v. veiligheid en van archeologische waarden. Vergeet ook de psychische druk bij de omwonenden niet.***

Wethouder antwoordt dat dit in de afwegingen zal worden betrokken.

Deelgroep proces

(Gijs van Waning, Dick van Pijkeren, Carlein Maka)

Vragen die gesteld zijn tijdens de twee deelsessies:

- ***Wat is de invulling en rol van de klankbordgroep?***

De klankbordgroep is bedoeld als een echt klankbord. Dus kritische leden zijn erg welkom. De ervaring van bureau Stroming in de twintig jaar dat zij inrichtingsplannen maken, leert dat de plannen echt beter worden als de omgeving actief betrokken is. Veel problemen kunnen niet achter de tekentafel bedacht worden. En de juiste oplossing vinden, vraagt ook goed nadenken en samen overleggen. Wat lastig is aan deelnemen in de klankbordgroep, is dat je meedenkt aan iets waar je op tegen bent. Dat is niet te vermijden.

- ***Zijn er alternatieven mogelijk bij de natuurontwikkeling in Bosscherwaarden?***

Een antwoord op die vraag ligt als eerste bij de gemeente. Door de initiatiefnemer is niet gekeken naar alternatieven. Want mogelijke alternatieven zonder zandwinning en slibberging vallen buiten hun bedrijfsvoering. Wel is bekend dat de gemeente momenteel geen financiële middelen heeft om de Bosscherwaarden op een andere manier in te richten als toegankelijk natuurgebied. En ook de provincie heeft er geen geld voor. Herinrichting van een gebied door privaat initiatief is de nieuwe manier van natuurontwikkeling in Nederland. Aangezien er nog heel weinig overheidsgeld beschikbaar is voor realiseren van natuur.

- ***Is de natuurontwikkeling niet een mooie dekmantel voor een puur commerciële zandwinning?***

Natuurlijk zijn de activiteiten die de herinrichting kunnen betalen commercieel. Er moet ook aan verdiend worden, anders kan het niet uit. Maar tegenwoordig is het essentieel dat de samenleving er ook mee gediend is. Dit in tegenstelling tot zeg 20 jaar geleden, toen zandwinners grote diepe gaten in het landschap achter konden laten. Die praktijken worden niet meer goedgekeurd door de overheid in Nederland.

- ***Is er een manier van uitvoeren mogelijk zodat je tussentijds kunt stoppen, mocht het tegenzitten? Hoe borg je dit vanuit de omgeving?***

Na een discussie over dit punt, wordt geopperd om een exit-strategie te bedenken. Dit is een omschrijving of een stappenplan op welke manier de effecten van een tussentijds beëindigen van het project minimaal zijn. En een mooi landschap achter laten.

- ***Wie beslist of het project door kan gaan?***

De discussie over of het project door kan gaan, wordt uiteindelijk gevoerd in - en beslist door de gemeenteraad. Daar vindt ook de overkoepelende afweging plaats of de herontwikkeling voor Wijk bij Duurstede genoeg bijdraagt aan de wensen, visie en toekomst van de gemeente.

- ***Wat is die maatschappelijke vergoeding?***

De gemeente heeft aangegeven dat zij ook een vergoeding willen ontvangen mocht het project doorgaan. Dit zou een geldbedrag kunnen zijn, maar dit zou ook kunnen in natura. Gemeente en initiatiefnemer gaan op zoek naar de juiste combinaties van gewenste ontwikkelingen in Wijk bij Duurstede en de ontwikkeling van Bosscherwaarden.

Deelgroep uitvoering

(Jan Willem van Waning, Jeroen Lamfers, Karin Borsje)

Vragen die gesteld zijn tijdens de twee deelsessies:

- ***Verplaatst de zuiger door het gebied?***
Ja de zuiger verplaatst zich langzaam door het gebied om zo de plas uit te zuigen. Het is nog niet bekend of er gewerkt wordt met een (drijvende) classificeerinstallatie op locatie of dat het zand ongesorteerd naar een andere locatie wordt gebracht.
- ***Hoe groot worden de plassen precies?***
Dat is nu nog niet aan te geven.
- ***Hoe groot is de kans dat er straks een onaf gebied komt te liggen omdat de ambities te hoog bleken?***
Het is aan de Bosscherwaarden BV als ondernemer om er voor te zorgen dat dat niet gebeurt. Waarschijnlijk zal de gemeente ook eisen stellen aan het tempo waarin gewerkt wordt.
- ***Hoe zit het met de klink van de baggerspecie in delen die opgehoogd zijn?***
Het kan tot twee jaar duren voordat de specie is ingeklonken. Dat ligt ook aan de samenstelling van de opgebrachte baggerspecie. Op plekken waar sprake is van veel klink kan later nog een nieuwe laag worden aangebracht. Omdat er gelijk gestart wordt met opspuiten, start de klink ook direct en duurt de klink minder lang.
- ***Als de plassen bijvoorbeeld door eisen uit vergunningen kleiner moeten worden, wordt dat ook dieper gegraven om meer kuub zand te winnen?***
De maximale diepte van de putten wordt bepaald door de maximale taludhelling en de uiteindelijke omvang van de plas. Een steilere helling is niet mogelijk om te zorgen dat de taluds in geen geval inzakken. Minder steil kan altijd.
- ***Wat is de beoogde, maximale diepte?***
Circa 28 meter.
- ***Is het te winnen zand van goede kwaliteit?***
Er zit in de Bosscherwaarden uitzonderlijk goed zand, gezien de ligging in de delta van de Rijn.
- ***Is het ook mogelijk om bagger uit de directe omgeving te ontvangen?***
Ja, als dat aan de eisen voldoet dan kan deze worden geborgen.
- ***Wordt het grondwater ook in de gaten gehouden?***
Ja, er is in de zomer van 2013 al gestart met het meten van de grondwaterstanden. Dit zal tijdens de uitvoering doorgaan.

- **Wordt de Lek ook vertroebeld door activiteiten in de Bosscherwaarden?**

Er is weliswaar een open verbinding, maar de praktijk in de Ingensche Waarden leert dat het water in de plas minder troebel is dan de rivier. Dit komt omdat het stilstaand water is en de zwevende deeltjes bezinken. Bij het storten van baggerspecie is er sprake van minimale vertroebeling omdat er gebruik gemaakt wordt van een stortkoker. Het zuigen van zand geeft meer vertroebeling, maar ook dat zal geen vertroebeling van de rivier geven.

- **Hoe zorg je er voor dat de vervuiling van de bestaande plassen bij de steenfabriek zich niet verspreid als deze eruit wordt gehaald?**

De oude baggerspecie wordt zo min mogelijk beroerd. Als er wordt besloten om het zand onder deze plassen weg te halen dan moet er een saneringsplan worden opgesteld waarin eisen worden gesteld aan de wijze waarop de vervuilde bagger wordt verwijderd uit de plassen. In de praktijk zal dat betekenen dat de vervuilde specie van de bodem wordt geschept en niet gezogen zoals met het zand wordt gedaan. Bij het opscheppen van de baggerspecie zal er veel minder opwoeling (en dus verspreiding) plaatsvinden.

- **Is er sprake van toename van (vracht)verkeer in de omgeving?**

Nee, alle aan- en afvoer gebeurt per schip.

- **Hoe lang duurt het voordat het gehele project is afgerond?**

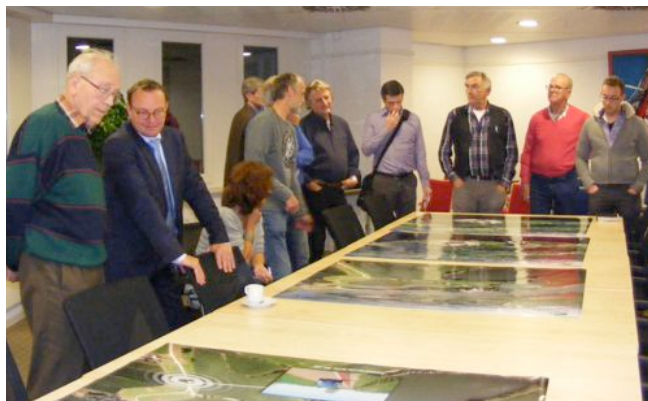
De gemeente heeft in een voorlopig pakket met voorwaarden gesteld dat het project binnen acht jaar moet worden afgerond. Over dit pakket van voorwaarden worden in de voorbereiding van het project nog verdere afspraken gemaakt tussen Bosscherwaarden BV en de gemeente. We kunnen wel al aangeven dat acht jaar een hele krappe termijn is voor een dergelijk project.

- **Hoe lang duurt het voordat het project gaat starten?**

Dat is nog niet bekend. Liefst zo snel mogelijk, maar dat is afhankelijk van de planvorming en vergunningentraject.

- **Ligt het werk in de De Ingense waarden stil?**

Nee, de productie in de Ingense Waarden loopt zelfs goed. De periode vlak na de zandwinning, werd door sommigen als 'een rommeltje' gezien. Die situatie zal niet van toepassing worden op de Bosscherwaarden.

5. Nabespreking plenair

De indrukken uit de gehouden rondes zijn dat er veel goede vragen zijn gesteld.

Deelgroep Gemeente: vooral vragen over de totale duur van de uitvoering, die langer zal worden dan de gemeente wil.

Deelgroep proces: constructieve discussies. Goed idee om een exit-strategie te ontwikkelen. Die nemen we mee.

Tafel uitvoering: veel vragen over hoe de uitvoering in zijn werk gaat. Veel goed geïnformeerde vragen. Hoop werd uitgesproken dat de antwoorden zinnig werden gevonden.

Concluderend

Vanuit de zaal wordt gesteld; het is niet de vraag of het wel of niet doorgaat, maar **hoe!**

Een hartenkreet is: denk aan de archeologie. Tegelijkertijd zijn de zorgen, zoals door Tegenstroom geuit, onverminderd groot. Daarnaast ook de vaststelling dat de informatie tijdens deze avond prima was. Wethouder H. Marchal geeft aan dat hij een extra overleg zal organiseren om de Raad te informeren.